

→ El moment econòmic de les Illes Balears

juny 2009

TAXES DE VARIACIÓ INTERANUAL - 1r TRIMESTRE 2009

	Illes Balears	Mallorca	Menorca	Pitiüses
Afiliació mitjana a la Seguretat Social	-6,9%	-6,7%	-8,4%	-7,2%
Atur registrat	55,5%	57,9%	50,2%	45,3%
Empreses d'alta al Règim General	-6,9%	-7,0%	-8,2%	-5,1%
Contractes registrats per centre de treball	-31,0%	-31,1%	-29,7%	-30,9%

Font: OTIB, TGSS i elaboració pròpia

El panorama **internacional** ofereix, al mes de maig, signes positius en els mercats secundaris amb pujades generalitzades en totes les borses. Aquest optimisme inversor no es reflecteix en la resta de mercats, en què el retrocés del PIB i la destrucció de l'ocupació com a conseqüència de la contracció econòmica marquen la tònica general. Alguns indicadors avançats als Estats Units, com els augments de la venda d'habitatges nous del mes d'abril (+0,3%), de segona mà (+2,9%) o els índexs de confiança dels consumidors, preveuen que la forta contracció es podria començar a suavitzar. Recentment, s'ha produït la major suspensió de pagaments del teixit industrial nord-americà, protagonitzada per la multinacional General Motors. El Japó presenta a l'abril la xifra d'atur més elevada des

de l'any 2004, la qual se situa en el 5%. El PIB nipó s'enfonsa un 15,2% al primer trimestre de 2009 respecte del mateix trimestre de 2008. Durant el mes de maig, el **petroli** inicia un camí alcista que ha fet pujar el preu del cru fins a gairebé els 70 \$/barril.

A **Europa** destaquen les dades de contracció del PIB del primer trimestre de l'any. Aquesta macromagnitud es va contreure un històric -4,6% en la zona euro i la majoria dels països també han enregistrat mínims de creixement negatiu.

El mercat laboral **espanyol** presenta el mes de maig una lleugera millora de les dades d'afiliació (+0,38% de variació intermensual) i d'atur (-0,68%). Tot i això, la taxa de creixement del PIB el primer trimestre és del -3,0%.

Pel que fa a l'economia **balear**, l'índex de producció **industrial** (IPI) del mes d'abril davalla, respecte del mateix mes de l'any anterior, fins a un **-27,7%**. Pel que fa a la demanda d'energia elèctrica, la taxa de variació interanual del mes d'abril és del **-0,6%**. Si s'analitzen les dades del primer quadrimestre de 2009, Mallorca i Formentera presenten una taxa de variació interanual negativa (**-1,6%** i **-1,8%**, respectivament), mentre que a Menorca i a Eivissa s'incrementa la demanda gairebé un **4%**.

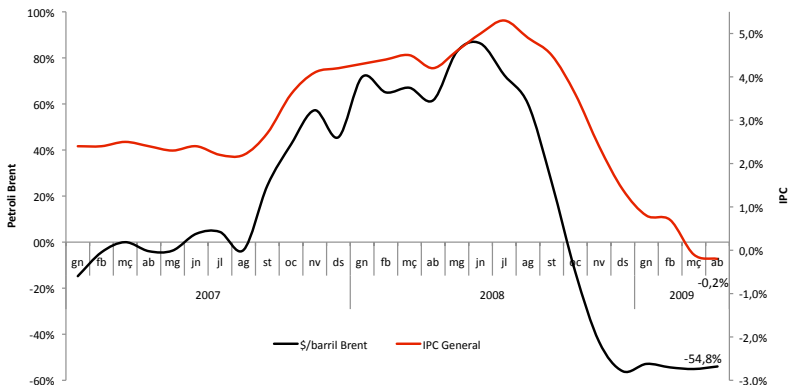
Els indicadors de la **construcció** acceleren encara més les caigudes enregistrades durant el 2008. El nombre d'habitatges visats es redueix un **68%** el primer quadrimestre, amb la caiguda més important en el mes d'abril (**-73%**). El consum aparent de ciment, la darrera dada disponible del qual es correspon al mes de novembre, es redueix a la meitat respecte del mateix mes de 2007 i acumula una baixada del **27%** al llarg de l'any. Segons les dades publicades

per l'associació d'empreses SEOPAN, la licitació pública a les Illes Balears contraresta en part la fase recessiva del sector, ja que en el primer trimestre de 2009 l'import licitat es multiplica per sis respecte del mateix trimestre de 2008. Aquest factor arriba gairebé fins a deu en el cas de l'obra civil, que en aquest període suposa més del **70%** de la licitació oficial total de les Illes Balears.

Durant el mes d'abril, el **sector turístic** a les Illes Balears registra **2,6 milions** de pernoctacions, la qual cosa suposa una variació interanual positiva (**6,2%**) respecte del mateix mes de 2008. Aquest increment és gràcies a l'efecte Setmana Santa i al nombre de turistes estrangers que s'han desplaçat, perquè el turisme nacional ha caigut considerablement. Durant aquest mes d'abril, les Illes Balears són la comunitat autònoma amb el grau d'ocupació més elevat per places (**60,2%**), per davant Canàries i Catalunya, tot i que aquesta Setmana Santa molts hotelers han decidit no

VARIACIÓ INTERANUAL DEL PREU DE PETROLI BRENT I DE L'ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM (IPC)

Font: Energy Information Administration (EIA), INE

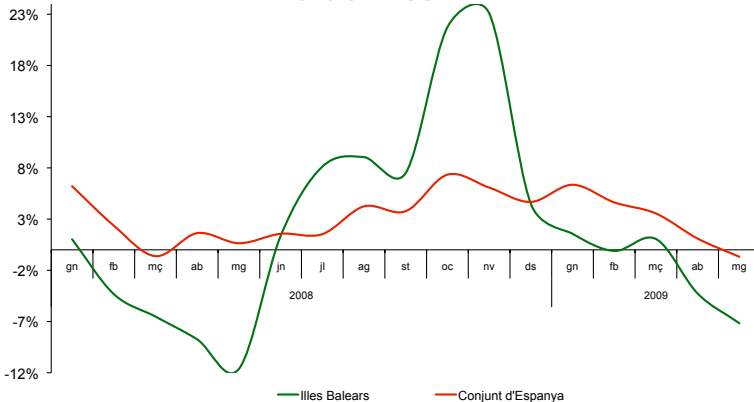

obrir atesa l'escassa demanda. En aquest sentit, hi ha hotelers que baixen els preus per atreure més turistes, tot i que la majoria de restauradors recomanen competir augmentant la qualitat en lloc de reduir preus. Les zones hoteleres on predominen els turistes d'origen nacional o britànic es ressenten més negativament de la crisi, mentre que les centrades en turistes d'origen alemany mantenen el nombre de visitants d'anys anteriors. Els ingressos hotelers de les Illes Balears van caure el passat mes d'abril un 2,9% respecte del mateix mes de 2008, una davallada un punt superior a la mitjana estatal, segons les dades publicades per l'Institut Nacional d'Estadística. L'enquesta de despesa turística (EGATUR) indica que les Illes Balears i Madrid destaquen per l'increment de la despesa rebuda respecte del mes d'abril de l'any passat (21,2% i 10,7%, respectivament). Aquest bon comportament és degut fonamentalment a l'augment de la despesa dels turistes procedents d'Alemanya i de França.

El nombre de **passatgers** que arribaren a les Illes Balears per via aèria fins al mes d'abril assoleix els 2,6 milions de persones. Aquesta xifra és un 8,4% inferior a la de 2008 i la caiguda més intensa es correspon als passatgers nacionals. Pel que fa al transport marítim, el nombre de passatgers que arribaren en línia regular en el primer trimestre s'ha reduït en 51.600 persones (-59,3%). Per altra banda, el nombre de creuers turístics continua en augment (10,3%), amb 2.100 turistes desembarcats més que al març de 2008. Segons l'Associació Provincial d'Empreses d'Activitats Marítimes (APEAM) l'oferta s'està ampliant als anomenats creuers temàtics: itineraris educatiu, tercera edat i naturistes, entre d'altres. Dues de les obres previstes per als propers anys són duplicar la superfície de l'envelat per a creuers de l'escullera i finalitzar el muntatge d'una nova passarel·la en l'ampliació del moll de ponent.

VARIACIÓ INTERMENSUAL DEL NOMBRE D'ATURATS REGISTRATS

Font: SPEE-SOIB

COMPARATIU INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Abr	4,2%	-0,2%	-	Abr	4,0%	-0,1%	-	INE
Taxa d'activitat	1Trim	59,4%	60,2%	-	1Trim	62,6%	63,1%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Mai	19.409,5	18.103,5	-6,7%	Mai	489,3	450,2	-8,0%	MTIN-TGSS
Afiliació estrangers a la SS (m.)	Abr	2.100,2	1.878,8	-10,5%	Abr	83,9	72,6	-13,5%	MTIN-TGSS
Taxa d'atur registrat	Mai*	10,8%	16,7%	-	Mai*	6,9%	12,9%	-	SPE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	1Trim	1,1%	-0,7%	-	07/08	2,0%	0,9%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS sector agrari (m.)	Abr	1.213,2	1.198,0	No comp.	Abr	8,4	6,3	No comp.	MTIN-SOIB
Gasol B (vendes kilolitres)	-	-	-	-	Abr	8.642	7.691	-11,0%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	1Trim	0,3%	-10,2%	-	4Trim	1,4%	0,1%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abr	2.682,6	2.412,9	No comp.	Abr	31,0	30,1	No comp.	MTIN-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Abr	21.773,5	18.815,1	-13,6%	Abr	432,7	430,0	-0,6%	REE
Índex de producció industrial (%)	Abr	12,0%	-28,6%	-	Abr	8,5%	-27,7%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	1Trim	1,5%	-8,0%	-	4Trim	3,0%	-2,9%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abr	2.330,4	1.816,2	No comp.	Abr	69,9	55,4	No comp.	MTIN-OTIB
Habitatges visats acumulat	Mar	85.802	29.936	-65,1%	Abr	2.611	825	-68,4%	CSCAE
Consum ciment acumulat (m. de 1m)	Nov	46.462,4	35.002,0	-24,7%	Nov	1.069,1	775,9	-27,4%	OCIFEMEN
Serveis									
VAB, creixement	1Trim	4,0%	-0,6%	-	4Trim	3,1%	0,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Abr	13.025,2	12.463,9	No comp.	Abr	338,6	318,8	No comp.	MTIN-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Abr	0,4%	-8,4%	-	Abr	-0,1%	-12,3%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Abr	8.261,7	7.850,6	-5,0%	Abr	962	977,2	1,6%	AENA
Passatgers via marítima (m.)	-	-	-	-	Mar	262,1	152,8	-41,7%	Ports de Balears

No comp: No comparable arrel de la nova classificació d'activitats econòmiques CNAE-09.

L'índex de **vendes al detall** a preus constants registra una variació interanual del -12,3% l'abril, i la seva tendència-cicle, un -11,2%. En l'àmbit nacional, la variació interanual és del -8,4%. Pel que fa a l'índex d'ocupació del comerç al detall a les Illes Balears, la taxa de creixement és del -5,9% interanual.

L'**atur registrat** a les Illes Balears el mes de maig és de 66.789 persones, la qual cosa suposa una millora respecte del mes anterior d'un 7,17%, si bé en termes interanuals l'atur ha sofert un augment important (83,3%). El sector de serveis registra una variació intermensual del -9,9 %, de manera que ocupa devers 4.800 persones més que en el mes d'abril. Les inversions del Pla E a les Illes Balears són una de les causes principals de la caiguda de l'atur en la construcció, que presenta una baixada del 2%. Pel que fa a l'**afiliació** a la Seguretat Social, la mitjana del mes de

maig cau un 8,0% respecte del mateix mes de 2008 (al conjunt d'Espanya, un -6,7%).

A l'abril, la taxa de variació interanual de l'índex de **preus** de consum per a les Illes Balears va ser de -0,1%, mentre que a Espanya va ser de -0,2%, vuit punts percentuals per davall la zona euro (0,6%). Els principals components amb les taxes anuals més altes són: hotels, cafès i restaurants (1,1%), habitatge (2,6%) i lleure i cultura (1,7%). En canvi, les taxes anuals més baixes s'observen a transport (-6,8%) i vestit i calçat (-1,9%). La inflació subjacent per a les Illes Balears el mes d'abril és de l'1,2%. La variació anual estimada de l'índex harmonitzat de preus de consum (IHPC) d'Espanya per al mes de maig és de -0,8%. L'avanç de la inflació de la zona euro del mes de maig suposa una variació nul·la per primera vegada des de 1999, en què entrà en vigor la moneda única europea.

Data de tancament: 8 de juny de 2009
<http://dgeconomia.caib.es/moment>

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
 Direcció General d'Economia